

Строковими покараннями є: позбавлення волі, обмеження волі, арешт, виправні роботи без позбавлення волі, службові обмеження для військовослужбовців, громадські роботи, позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, тримання у дисциплінарному батальйоні. Тобто, виправні роботи без позбавлення волі можуть призначатися на строк від 6 міс. до двох років, дисциплінарний батальйон – від 6 міс. до двох років, позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю – від 2 до 5 років, позбавлення волі – від 1 до 15 років. Безстроковими покараннями є: позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу і довічне позбавлення волі.

Література

1. Кримінальний кодекс України // Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 05.01.2017 р. № 2341. – Ст. 51, 69, 78.
2. Оніщенко О.О. Кримінальне право України (Особлива частина) / О.О. Оніщенко. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 381 с.

УДК 343 (043.2)

Шило С. В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Логвиненко А. О., асистент

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ГРУПОВЕ ПОРУШЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ

Законодавець у диспозиції ст. 293 КК України визначив, що організація групових дій, що призвели до грубого порушення громадського порядку або суттєвого порушення роботи транспорту, підприємства, установи чи організації, а також активна участь у таких діях є небезпечним діянням, і встановив міру покарання за ці діяння у вигляді покарання штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців.

Законодавець відносить групове порушення громадського порядку до злочинів невеликої тяжкості (згідно ч. 2 ст. 12 КК України), що наближує відповідальність за вчинення даного злочину до відповідальності за адміністративне правопорушення.

Громадський порядок є родовим об'єктом не лише групового порушення громадського порядку, але й хуліганства, в тому числі групового (ч. 2 ст. 296 КК України), масових заворушень (ст. 294 КК України), закликів до вчинення дій, що загрожують громадському порядку (ст. 295 КК України). Відтак, постає проблема відмежування групового порушення громадського порядку від суміжних злочинів.

Так, групове порушення громадського порядку (ст. 293 КК України) відрізняється від хуліганства (ст. 296 КК України) відсутністю обов'язкового мотиву (явної неповаги до суспільства), притаманного хуліганству.

При хуліганстві, вчиненого групою осіб (ч. 2 ст. 296 КК України), на відміну від групового порушення громадського порядку, винні грубо порушують громадський порядок винятково з мотивів явної неповаги до суспільства. Групове порушення громадського порядку, поєднане із вчиненням дій, що грубо порушують громадський порядок, з мотивів явної неповаги до суспільства, становитиме сукупність злочинів. При цьому, форми групових хуліганських дій можуть бути найрізноманітнішими: нахабне, зухвале, цинічне порушення громадського спокою, нормального функціонування підприємств, організацій, масових заходів, роботи транспорту, знущання над людьми, їх побиття, осквернення громадських та інших місць роботи, відпочинку або побуту людей [1, с. 307].

На відміну від масових заворушень (ст. 294 КК України) для групового порушення громадського порядку (ст. 293 КК України) характерне лише грубе порушення громадського порядку (наприклад, блокування транспортних шляхів, роботи державних органів влади та ін.) але з інших мотивів (наприклад, вимагання виплати затриманої заробітної платні; незгода з прийняттям органами державної влади певних рішень: підвищення вартості проїзду у міському транспорті, комунальних послуг та ін.). Масові ж заворушення можуть супроводжуватися насильством над особою, погромами, підпалами, знищення майна, захоплення будівель або споруд, насильницьким виселення громадян, опором представникам влади із застосуванням зброї або інших предметів, які використовуються як зброя [1, с. 307].

Групове порушення громадського порядку (ст. 293 КК України) на відміну від закликів до вчинення дій, що загрожують громадському порядку (ст. 295 КК України), не супроводжується закликами до погромів, підпалів, знищення майна, захоплення будівель чи закликами до насильницького виселення громадян.

Отже, кримінальна відповідальність за групове порушення громадського порядку являє собою штраф до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арешт на строк до шести місяців, що свідчить про належність даного злочину до категорії злочинів невеликої тяжкості. Не зважаючи на близькість складів злочинів, передбачених ст.ст. 293-296 КК України, вони містять окремі ознаки, що дозволяють розмежувати зазначені злочини.

Вивчення співвідношення санкції ст. 293 КК України із санкціями суміжних злочинів свідчить, що віднесення злочину, передбаченого ст. 293 КК України, до злочинів невеликої тяжкості є не виправданим. Збільшення верхніх меж санкції злочину, передбаченого ст. 293 КК

України, а також її розширення за рахунок інших видів покарання є перспективним напрямом удосконалення кримінального законодавства України в цій сфері.

Підсумовуючи викладене, доцільно врахувати такі законодавчі пропозиції щодо заохочувальної норми, яку потрібно викласти в наступній редакції:

— Звільняється від кримінальної відповідальності за дії, передбачені частиною першою цієї статті, особа, крім організатора групового порушення громадського порядку, яка на вимогу уповноваженої службової особи органу місцевого самоврядування чи правоохоронного органу припинила злочинні дії та активно сприяла розкриттю злочину (злочинів).

Література

1. Олійничук Р.П. Відмежування групового порушення громадського порядку від суміжних злочинів [Електронний ресурс] / Р.П. Олійничук // Форум права. – 2014. – № 2. – С. 301-308. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2014_2_47.pdf

2. Кримінальне право України: Особлива частина: підруч. [для студ. юрид. вузів і фак.] / Г.В. Андрусів, П.П. Андрушко, С.Я. Лихова та ін.; за ред. П. С. Матишевського та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 896 с.

3. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 288.

4. Кодекс про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради України. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.

УДК 343.23(043.2)

Юрченко Я.Ю., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Катеринчук К. В., к.ю.н., доцент

СУБ'ЄКТИВНІ ОЗНАКИ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ СТ.148 КК УКРАЇНИ

У Конституції України зазначено, що сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою. Одним із злочинів, що посягає на дане благо, і за який передбачена кримінальна відповідальність, відповідно до ст. 148 КК України є підміна дитини, вчинена з корисливих або інших особистих мотивів.

Суспільна небезпека цього злочину полягає в протиправному посяганні на свободу людини бути народженою й вихованою у власній родині. Підміна дитини завжди пов'язана з руйнуванням кровних уз споріднення, відносин між батьками і дітьми.

Загалом, підміна звичайно являє собою заміну однієї дитини на іншу,